

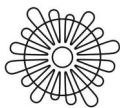

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za klasičnu filologiju					akad. god.	2025./2026.
Naziv kolegija	Grčka epistolografija					ECTS	2
Naziv studija	Grčki jezik i književnost						
Razina studija	☒ prijediplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☒ 3.		☐ 4.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☒ III.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15	P	0	S	0	V	Mrežne stranice kolegija ☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Učionica 137, ponedjeljkom od 12.00 do 12.45			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski	
Početak nastave	6. listopada 2025.			Završetak nastave		19. siječnja 2026.	
Preduvjeti za upis	-						
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Sabira Hajdarević						
E-mail	shajdarevic@unizd.hr				Konzultacije	Iza nastave i po dogovoru. ²	
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Sabira Hajdarević						
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ samostalni zadaci		☐ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža		☐ vježbe ☐ laboratorij		☐ obrazovanje na daljinu ☐ mentorski rad ☒ terenska nastava ☒ ostalo (diskusija; dvije do tri tijekom semestra)
Ishodi učenja kolegija	Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: - odrediti razvojne stupnjeve postupne implementacije pisma u grčku književnost - uočiti (sve važniju) ulogu pisama u književnim vrstama grčke književnosti te navesti načine na koje ona pridonose zapletima (kinetička pisma) - definirati nužne preduvjete za pojavu epistolarnih zbirki (retorika, Druga sofistika) i - izdvojiti sadržajne i formalne osobitosti pisama koje su rezultat njihova utjecaja - navesti glavne predstavnike pseudonimnih i fikcionalnih epistolarnih zbirki te ključne osobitosti njihovih djela - valorizirati Aristenetove inovacije i staviti ih u kontekst						
Ishodi učenja na razini programa	Povezanost ishoda učenja predmeta s ishodima programa: - kritički prosuđivati o pojedinim književnim pojavnostima u grčkoj književnosti u odnosu na društveno-povijesni kontekst (PG5) - opisati i protumačiti žanrovski sustav antičke književnosti (s naglaskom na grčku) i usporediti ga sa suvremenim (PG6) - nabrojiti najvažnije predstavnike i djela iz pojedinih razdoblja antičke grčke književnosti (PG7) - objasniti specifičnosti pojedinih književnopovijesnih razdoblja i književno-stilskih formacija u povijesti grčke književnosti (PG10) - identificirati i komentirati kulturne, društvene i povijesne procese u antičkoj Grčkoj (PG15)						
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave		☒ priprema za nastavu		☐ domaće zadaće		☐ kontinuirana evaluacija ☐ istraživanje

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

² Ažurirani termini konzultacija: <http://www.unizd.hr/klasicnafilologija/nastavnici>.

	☐ praktični rad	☐ eksperimentaln i rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☒ ostalo: pripreme za diskusiju o odabranim ulomcima književnih djela (do tri zadatka tijekom semestra)	
Uvjeti pristupanja ispitu	Redovito pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, adekvatna priprema za diskusije o odabranim ulomcima književnih djela (do tri diskusije tijekom semestra).				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	26. siječnja 2026. u 10.00 16. veljače 2026. u 10.00			1. rujna 2026. u 10.00 15. rujna 2026. u 10.00	
Opis kolegija	Kolegij prezentira pojavu i širenje pisama kao sredstva komunikacije u antičkoj Grčkoj i njihovo infiltriranje u književne podvrste grčke književnosti („umetnuta pisma“) te naglašava (s vremenom sve veću) ulogu koje u njima imaju: kao dokumenti u historiografa, kao „kinetička pisma“ u tragedijama (Euripid) i u romanu. Definiraju se nužni preduvjeti za postupno oslobođenje pisama iz drugih žanrova i njihovo izdvajanje u samostalne cjeline: najprije pseudonimne zbirke, a zatim i fiktionalne zbirke. Pritom se naglašava važnost utjecaja retorike, tzv. Druge sofistike te aticizma na sadržaj i formu pisama tih zbirki, a studente se upoznaje s najznačajnijim predstavnicima podžanra fiktionalne epistolografije (Alkifron, Elijan, Filostrat i Aristenet) i obilježjima njihovih djela.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Upoznavanje studenata s obvezama i ciljevima Kolegija. Uvod; pismo u Grčkoj – terminologija, pojava, porijeklo, osvrt na sačuvane primjerke (forma i sadržaj). 2. Pismo u grčkom obrazovnom sustavu (retorika), priručnici za pisanje pisama, antičke epistolarne teorije, moderne epistolarne teorije (kratak osvrt). 3. „Umetnuta pisma“ i njihova uloga u historiografiji (Herodot i Tukidid) i tragediji (Euripid). 4. „Umetnuta pisma“ i njihova uloga u romanima. Roman u pismima. 5. Epistolarne zbirke; utjecaji (retorika, Druga sofistika, aticizam), pojava i razvoj. 6. Pseudonimne zbirke; obilježja podvrste, formalne i sadržajne odrednice, predstavnici. 7. Fiktionalne zbirke; obilježja podvrste, formalne i sadržajne odrednice, predstavnici. 8. Alkifron – <i>Pisma ribara</i> i <i>Pisma seljaka</i>. 9. Alkifron – <i>Pisma parazita</i> i <i>Pisma hetera</i>. 10. Filostrat – <i>Ljubavna pisma</i>. 11. Filostrat – <i>Ljubavna pisma</i>. 12. Elijan – <i>Pisma seljaka</i>. 13. Aristenet – <i>Ljubavna pisma</i>. 14. Aristenet – <i>Ljubavna pisma</i>. 15. Završni osvrt na ulogu pisma u grčkoj književnosti. Sličnosti i razlike među fiktionalnim zbirkama (forma, sadržaj, komika, erotika, narativne tehnike). Aristenetove inovacije: razvoj ili dezintegracija podvrste? Diskusija.				
Obvezna literatura	- Benner, A. R. i Fobes, F. H. (ed.) (1949): <i>The Letters of Alciphron, Aelian and Philostratus</i>, Harvard Un. Press, Cambridge, - Hajdarević, S. (2015): Grčke fiktionalne zbirke pisama u kontekstu; čimbenici razvoja i obilježja književne (pod)vrste, L&G, 26, Zagreb, - Malherbe, A. J. (1988): <i>Ancient Epistolary Theorists</i>, Scholars Press, Atlanta, - Novaković, D. (1982): Fabularni oblici u antičkoj epistolografiji, L&G, 20, Zagreb, 69–85, - Stirewalt, M. L. (1993): <i>Studies in Ancient Greek Epistolography</i>, SBL, Resources for Biblical Study 27, Scholars Press, Atlanta, - Trapp, M. (ed.) (2003): <i>Greek and Latin Letters. An Anthology with Translation</i>, Cambridge Un. Press, Cambridge.				
Dodatna literatura	- Arnott, W. G. (1973): Imitation, Variation, Exploitation. A Study in Aristaenetus, GRBS, 14, 197–211, - Galle Cejudo, R. J. Jesus (1994-1995): La carta ficticia griega y el dialogo, Excerpta Philologica 4-5, 41-61, - Grabar' - Pass'ek, M. E. (ed.) (1967): <i>Antičnaja epistolografija: Oč'erki</i> (ruski jezik; original: Античная эпистолография), Nauka, Moskva, - Hajdarević, S. (2024): <i>Aristenetova Erotska pisma</i>, Sveučilište u Zadru, Zadar, - Kater, R. A. (1983): Notes on „Primary“ nad „Secondary“ Schools in Late Antiquity, TAPA, 113, 323–346, - Morello, R. i Morrison, A. D. (ed.) (2007): <i>Ancient Letters: Classical and Late Antique Epistolography</i>, Oxford Un. Press, Oxford, - Muir, J. (2009): <i>Life nad Letters in the Ancient Greek World</i>, Routledge Monographs in Classical Studies, New York,				

	- Rosbottom, R. C. (1977): <i>Motifs in Epistolary Fiction: Analysis of a Narrative Sub-genre</i> , L'Esprit créateur, 17, 279 -30, - Rosenmeyer, P. (2001): <i>Ancient Epistolary Fictions. The Letter in Greek Literature</i> , Cambridge Un. Press, Cambridge, - Stowers, S. K. (1986): <i>Letter Writing in Greco-Roman Antiquity</i> , Westminster Press, Philadelphia.					
Mrežni izvori	-					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	Pohađanje nastave 10%, aktivnost na nastavi i pripreme za diskusije (do tri zadatka tijekom semestra) 20%, pismeni ispit 70%.					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-59	% nedovoljan (1)				
	60-69	% dovoljan (2)				
	70-79	% dobar (3)				
	80-89	% vrlo dobar (4)				
	90-100	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.					